

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilatkozatok, stb. intézendők.

Nyilatkozatok soronként 10 kr-ért közölhetők.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyházas garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár.
Hivatalos hirdetések külön árazásba kerülnek.
Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár helyg-dij fizetendő.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld” című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld” kiadóhivatala.

Szeged és Kézdi-Vásárhely.

(Vége.)

S ha már most számot akarnánk adni arról, hogy miért is irtuk mindezt le a „Székelyföld”-ben, elmondjuk és bevalljuk azt is.

Gusztust akartunk és akarunk ezáltal csinálni másoknak is a szép renddel párosult mesze jövőre előre látó város-szabályozásra és építkezésekre. Nevezetesen pedig fel akarjuk a város szabályozása és tervszerű építése iránti figyelmet még jobban kelteni a Szegedhez képest sok tekintetben aránylag kicsiny Kézdi-Vásárhelyben, a mely különben szintén oly lelkes és tetőtől talpig hazafias magyar város hazánkban délkeleti szögletében, mint a nagy Szeged a nálánál is nagyobb Alföld közepében s a melyben aránylag szintén oly jóra való, szorgalmas, vagyis s a szépért, jóért és hasznosért lelkesülni

A „Székelyföld” lárczája.

Cserháti Pál.

(Egy barátom naplójából.)

Közi Barthali János.

Szegény Pali!

Most egy éve még itt járkált közöttünk, eredeti cselekedeteivel magas lágra gyújtva anélkül is víg kedélyünk tűzét, s ma már odalenn pihen, hol nem fáj semmi, s hová nem hat le az anyagi világ zibongó zaja és porrá vált parányai csak egy hangra figyelnek: az ösföld szívének lázas lüktetésére, s annak vulkánikus morájánál szövi tovább a földön meg nem valósíthatott eszméit, melyekért olyan sok gunykazajt ütött fölötté az a társadalmi kör, melybe születésénél fogva tartozott.

De hát tehetett róla szegény Pál, ha őt a természet azzal büntette meg, hogy cselekedetei a neveltségességig furcsán ütöttek ki? Oka volt-e annak, hogy ha valamihez hozzáfogott, lett légyen bár az komoly dolog avagy jótékonykezélu ügy, sohasem sikerült úgy, mint ő akarta?

Mi, a kik ismertük a néhait, nagyon jól tudjuk,

tudó polgárság lakik, mint épen Szegeden, de a mely viszont ép annyira rendetlen, visszas és helytelen építkezéssel bír, mint a minővel birt a nagy katasztrófa előtt Szeged is s a melynek egyebek közt részben épen úgy megvan a kis Torja patakában az ő vészthozó, kiöntő Tiszája is, mint épen Szegednek.

S hogy tehát még inkább előttünk álljon a képe ennek a szép Szegednek, megpróbáljuk a fenn elsorolt főbb alkotó részeket elhelyezni azon a kis helyen, a melyet Kézdi-Vásárhelynek neveznek az emberek.

Képzeli, hogy legyen a Torjapatak kicsinyben a Tisza, a mely különben szintén úgy ki szokta önteni a jó kantaikat a hajlékukból, mint épen az ő „alter ego”-ja.

Ennek a város felőli oldala lenne faragott kövekkel magasan kirakva pl. a felső malomtól le a barompiaczig. Az átelleni oldalon pedig — elegendő ártért hagyva — védtöltéssel lenne ellátva az árvizeknek bizonyos korlátok között tarthatása végett, füzesekkel telepítve be a töltésen belőli részét az ártérnek.

A töltésen túl — szemben a kantai hiddal, mely vasból épülne és a tisztai „Ujhíd”-nak felelne meg — terülne el a „Népkert” és az „Új város” alá „Új-Vásárhely”, mely azonban körülbelől örökre kiépületlen maradna, a mint fog maradni valószínűleg Új-Szeged is, lévén a városnak elég alkalmasabb tere más és jobb irányokban is terjeszkedni minden időben.

A hídől balra és jobbra — a város felőli oldalon — az említett magas faragott kőpartok felett terülnének el a Ferencz József, Erzsébet-, Rudolf- és Stefánia-partok és terek, szépen parkirozva, sétáló- és üdülő-helyekkel ellátva gazdagon, illetőleg a székérrel áruoló vásárra jövőknak lenne megfelelő tér kiszabva a hídőtől jobbra és balra. Ezeken belül egy széles utat hagyva, a színház és ahhoz illő szép épületek és villák néznének az említett partokra és sétányokra.

hogy nem a saját hibája miatt vala nevetséges szegény barátunk. Oh, nem. Az emberek rosszindulatu csufondarossága tette őt olyanná, milyen egész életében volt.

Mint fiatal tanulóra ráragasztották, hogy „félkegyelmű”. S ez a veszedelmes jelző úgy rajta száradt, hogy még a híres debreczeni kaczorral sem lehetett volna azt lekaparni róla. Mint ijesztő mumus kísérté sirjába is a meglett férfit ez a borzasztó melléknév.

Szegény Pali! Ma, holtod után, elismerjük, hogy derék ember voltál, de azért bocsáss meg nekem, ha megörökitem stiklijed, a melyeknek miatta annyiszor fakadánk homéri kacajra. Láttod, ha ugyan három sing mély lakásodból erre képes vagy, még valódi nevedet is elhallgatom, s csak szellemednek engedem sejteni, hogy rólad szól az ének.

De talán meg sem haltál, csak bolondozol velünk? S egy szép — vagy legyen, csunya — napon arra ébredsz fel, hogy betoppansz hozzám s a te kifejezéseddel élve, „párosviaskodásra” provokálsz ez ártatlan sorokért... Minden jó lélek dicsérje az Urat!!

Az x...i tanoda falai között ismerkedtem meg Palival.

Ezek felül, az említett beton-korzóhoz hasonló utat hagyva, következzenek a főterre néző paloták, a törvényszéki, posta- és táviráda-épületekkel a sarkokon.

Azután következnek a fő tér, mely hosszában és keresztben széles aszfaltjárdákkal hasították 8 szabályos táblára, melyek közül a középben levő 4 tábla csinosan parkiroztatnék, a szélsők pedig a székér nélkül kirakodó napi, heti- és országos vásárosok számára tartatnának fel helyül. Fenn — a főter szélén — épen a középben állana a csinos városháza az ő csinos tornyával a középén, a mely „alatt” tanácskoznának jövőre Vásárhelyt a város atyái.

A belső körut lenne a keleti és nyugoti „kertmege-utca” s azoknak felül és alól való körben folytatása. A külső nagy körut az „Új-ut” és ennek a „Szalán” át a temetőig s e mellett is a Torja vizéig való folytatása.

A sugárutak a főterről ágaznának szét jövőre is — mint most; csak hogy kevesebb lenne ezután a jóból, mint a mennyi „sikátor” van t. i. jelenleg. És lehetőleg szélesek s egyenesek lennének azok, fasorokkal és széles járdákkal a széleiken. S a mi legfőbb: a telkek lehetőleg épszőg alatt állittatnának arra s nem pedig ferdén, — a mint állnak azok jelenleg igen sok helyt a városban — lehetetlenné téve az által a takaros, csinos és rendes építkezést, s bosszantván a mindenben részarányos rendet keresni szokott emberi szemeket.

Az ártézi kutak pedig a város legmagasabb pontjain furatnának, a honnan csövek és csatornák segítségével szétvezethető lenne a víz a város minden szögletébe, s kimoshatók lennének a város minden utcájában a szennyvíz levezetésére szolgáló alagszatornák.

Mindez — önként érthetőleg — nem egy-két napra vagy évtizedre való munka és feladat lenne. De azért hozzá lehetne és kellene fognia a városnak és polgárságának mielőbb. S inkább ma, mint

Ott ült a hátulsó padban álmos, duzzadt képével, s nagyokat bolygott a szaktanár magyarázatára, a ki épen a vegytanból tartotta első előadását.

Pali a megelőző éjjelen valami kártyaspillertől nyert volt lecskát azon témából, hogy mi különbség van a vízi és a besszer között, s a nyereség és ennek ellenkezője milyen viszonyban áll egymáshoz, midőn észreveszi tanárunk, hogy az ipse kegyetlenül szundikál. Ráírt hát nagy mégesen a hortyogó nebulóra:

— Mondja csak, Cserháti, mit magyaráz meg nekünk a vegytan?!

— Czupász!! — riadt föl álmából a megszólított diák, zavarodottan tekintve szét nevető társain. — Tökhét észleldkilenczre nem adok semmit. Osszszad!

Ettől a percztől kezdve Czupász Pali lett a neve.

Mikor x-en összeplántált a sors bennünket, már veterán bajnok volt abban az osztályban. Harmadik éve nyomta már ugyanazon padot. És ezt az állapotot még privát passzióknak nevezte.

Első évben ugyanis jeles eredménnyel végezte a klasszist, hanem mint afféle telhetetlen ember, osztályzatával nem volt megelégedve, és arra a

holnap, mert a gőzös elhozta már a nyugoti civilizációt végre-valahára Vásárhelyre is. És azzal sok, sok idegen ember fog megfordulni a városban. S ha nem iparkodik a város, arról lesz ma-holnap nevezetes, hogy oda fognak járni zónajegygyel, megbámulni a világ legrendetlenebbül és legözölszerűtlenebbül épült és építkező, különben azonban jobb sorsra érdemes és jobb jövőre hivatott városkáját.

Földolog az, hogy méréssék fel és lejtmezzetessék pontosan a város jelen alakjában és állapotjában. Rajzoltassék meg annak jelenlegi alakja és állapotja. S ahhoz értő szakértők meghallgatása mellett állapíttassék meg annak szabályozási tervezete egyszersmindkorra.

Czirkalmaztassanak ki pontosan az idők hosszú során át kiépítendő föterek, utcák, középületek, és szoríttassék rá aztán jövőre mindenki, hogy osakis a szabályozási tervnek megfelelő módon és helyre építsen.

A város, vagy az e végett alakítandó szabályozó- és építőtársulat — önként érthetőleg — minél több belteret igyekezzék megszerezni folytonosan. S azzal cserélje ki az egy-egy kis „nagyegés”-kor megürülő azon telkeket, melyek a közterek, utcák s középületek számára szükségesek lesznek. Legyen e célra némi pénzalap is rezerválva, hogy időről időre kisajátítsa a szükséges építkezéseket azonnal fogantatottan lehessen, mielőtt elérkezik arra az alkalmasnak mutatkozó időpont.

Sőt meg lehetne ott is épen úgy, mint Szegeden meg volt és meg van állapítva, hogy hova mi módon és értelemben lehet és kell építkezni. S ennek építési terve és költségvetése is előre dolgoztassék ki és állapíttassék meg; s ha valaki építeni akar, adassék kezébe mindjárt a kész terv és költségvetés is; sőt építtessék ki az illető építkezési vállalat által maga az épület is és így adassék át az illetőnek bizonyos évek során leendő törlesztéssel, megterhelvén addig első helyen az épületet s telket az építési költségeknek még le nem törlesztett részével.

Ily kész tervek és költségvetések Szegedről is lennének főleg a középületek, különösen az iskolák stb. számára olcsón és könnyen kaphatók, melyek a legtöbb esetben igen csekély változtatással az ottani viszonyok között is alkalmazható lennének, s a melyekből azonnal ki-kí láthatná, hogy hol, minő házat vagy épületet lehet és kell építeni, hány téglát, mennyi mészt, fa, zsindely, cserépet, szeg stb. kell ahhoz, mennyibe kerül az összesen és mennyit kell azért egyszerre vagy évenként 20—30—40 év alatt fizetni.

Csak hozzá kell fogni ahhoz. S akarni és tenni kell. Ha ma nem, hát holnap, s ha akkor sem, 50 vagy 100 s 200 év alatt elkészül a dolog. S áldani fogják az utódok s magasztalni szoktatni a kik kezükbe vették az ügyet és diadalra juttatni segítették az eszmét.

gondolatra jött, hogy annak idején miért ne lehetne egy grádussal jobb bizonyítványt vinni haza a szerető apának?

És a következő tanévben, azon czim alatt, hogy nem értett meg minden tantárgyat, jószántából megismételte ezt az osztályt.

Mindenáron kitűnő osztályzatot akart nyerni.

A szándék ugyan nem volt rossz, csak hogy a kivitelt hibázta el. Mert azon tudatban, hogy most ugyis ismét, aztán meg gyerekjáték neki ez az osztály, sohasem vette elő könyveit; ha föl-szólitották, felelt, a mit tudott, „s legtöbbször ké-születlenül találták a tanárok, minek bizony az lett a természetes és könnyen érthető követke-zése, hogy mikor év végén fölolvasták a klasszifi-kációt, Pál barátunk a jeles bizonyítvány után olyan négy kővér szekundát kapott, hogy azok láttára menten kilelte a hideg.

Most már muszáj volt ujjolag is repetálnia.

Egy nyáron műkedvelő-színlelőadás volt falu-jában. Sz. is fölépelt a darabban, kit Pali soha-sem nézett jó szemmel, mivelhogy sokkal gazda-gabb volt a Cserhátiaknál.

Főispánváltások. Ő Felsége a király Pogán y Györgyöt, Hunyadmegye főispánját, és Daniel Gábor udvarhelymegyei főispánt hű és buzgó szolgálataik elismerése mellett saját kérelmükre fölmentette hosszasan viselt tisztjük alól, s Hunyadmegye főispánjává báró Szentkereszt Györgyöt, Udvarhelymegye főispánjává dr. Török Albert eddigi alispánt nevezte ki.

Földművelő népünk érdekében.

I.

A papok szószékéről, a honatyák parlamenti padokról, az újságírók lapokban, a nemzetgazdák szakmunkákban hirdetik és panaszkodják, hogy földművelő, a pár barázdas gazdaosztály végveszélyben van, mert míg elemi csapások, sanyarúan termelő évek látogatják folyton s apasztják jövedelmét évről évre: az adók, mindenféle köz-terhek és a nagyobb tőkével szemben vívott verseny sikertelensége alakjában rájuk nehezedő terhek egyre sokasodnak felettük s ez által helyzetük ma-holnap elviselhetetlen lesz.

A nagy közönség meghallgatja e beszédeket, ha éppen unja magát, elolvassa az erre vonatkozó cikkeket is, aztán nem törődik velök tovább.

A ki kedvező viszonyok között van, az közönyös maradt, mert sorsával ki van békülve, a ki pedig rászorulna, hogy az elpanaszolt bajok orvosoltassanak, mert azokban ő is szenved: az azért marad tétlen, mert vagy nem ismeri a nyomorból kivezető utat, vagy gyengének érzi magát a kezdeményezésre. A kiknek végre lenne erejük segíteni, azok sajnálják feláldozni kényelmüket és így a kezdeményezést mindenki mástól várja.

Legtöbb az államra szeretne támaszkodni s ezek nem vetnek számot azzal, hogy bár az állam sokat tehet e bajok enyhítésére, azt véglegesen csak a társadalom maga képes megorvosolni egy hatalmas felpeszdlő s szilárdan kitartó tevékenység által.

Földművelő ország vagyunk ma is; nálunk a kisbirtokosok és a szegény földművelő helyzetének javítása oly immens jelentőségű kérdés, mint a nyugat fejlett gyárpáru országaiban a munkás kérdés.

Mert mit tapasztalunk a népnél?

Sorsával és a fennálló intézményekkel elégedetlen, s látva azt, hogy tőle csak vesznek el folyton a nélkül, hogy helyette adnának is cserébe segélyt: hibáztatja a létező viszonyokat, melyek szerinte mindenkire nézve ledvezők és rája neheztelnek aránylag legnagyobb súlyjal.

Tényleg úgy van, hogy az ő sorsával nem törődik senki, hanem csak akkor vesznek tudomást róla, mikor az évnegyed közeledik s tőle az adót kell bekérni. Szükségében nem akad támasza, tanácsadója, hanem engedik menni a saját korlátolt esze után, mely igen ritkán képes

Pali még ez ideig nem járt színházba, melyről ilyenformán nagyon furcsa fogalmai lehettek.

A darab folyt gyönyörűen, összességében. Pali bámult, mint a csuka, midőn két koldus jelenik meg a színpadon s keservesen énekel:

„Oh, áldott verebélyi bot,
Garasos bicskával kicsifrázott!”

Sz. pedig szerepéhez híven rájuk rivall:

— Ne énekeljetek! — mire emezek nyomban elhallgattak.

Palinak sem kellett egyéb. Boszusan ugrott föl helyéről s nyomban ott hagyta a művészet ideiglenes templomát. Mikor aztán másnap kíváncsian kérdezték tőle, hogy miért cselekedte ezt, így felelt:

— Nem nézhettem Sz. pöffeszkedését, ki lehurrogatta a szegény koldusokat. Illik is az tőle, ha még olyan gazdag is, valakinek megtiltani, hogy énekeljen! Látszik, hogy gazdag, mert nem bír magával. Azok a koldusok is bolondok, hogy elhallgattak. Ez botrány!

(Folytatása következik.)

öt okos tanácsosai ellátni, mert egyrészt nem ismeri a boldogulhatás módjait, másrészt pedig hiányzanak is az állam és társadalom közönye miatt azon intézmények, melyek őt a veszedelemből kiragadni lennének hivatva.

Igy aztán mit tapasztalhatunk?

Ha a fél, vagy negyed telkes gazda megszorul, ha betegség teszi egy időre keresetképtelenné, vagy barma elpusztul, ha rossz termés, vagy elemi csapás folytán oly helyzetbe jut, hogy árverés fenyegeti néhány talpalatnyi földét, házikóját: az uzsorások kezébe adja magát, kik pillanatnyi zavarából oly áron segítik ki, hogy mindene utána vesz.

A város messze van, tán nagy dologidő is állott be, mely akadályozza, hogy ily hosszú utat tegyen, de meg a városban csak nagyobb pénzintézetektől vehetne kölcsönt, mely miatt kezeseket kellene szereznie, vagyonát megbecsültetnie, betábláztatnia és így oly hosszú processzus után juthatna segélyhez, hogy mire azt megkapná, akkorra már tán romlása be is következett. De még egyéb is visszatartja attól, hogy ide forduljon. Egyszerű korlátolt eszével fél a nagy urakhoz menni, könyörgésével alkalmatlankodni, tartózkodóbb, sem hogy a takarékpénztár ajtaján hetekig tartó habozás nélkül be merne lépni s fél is hogy ott lecsalják, mert az ismeretlen urakban nem hisz, azt tartja róluk, hogy azok az ő eszén tud akarnak járni.

Ezért megy aztán a falusi szatócsoshoz, korosmá-roshoz, vagy a jó ég tudja elősorolni még minden titulus alatt szereplő apró uzsorához; ezt ismeri, találkozik vele mindennap, látja, hogy az barátságosan, biztatólag beszél vele s hamar adja azt a kis pénzt, melyre neki égető szüksége van — és felveszi tőle bármily kamatra. Oly pénzhez jut, melyet pontosan nem kell fizetnie, hanem a lejáratkor még adnak is hozzá szívesen, könnyen jut segélyhez, nem szorongatják érte s így bővebben költekezik.

Mikor pedig fizetésre kerül a sor: úgy elszámol hitelezője, hogy akár a koldusbothoz folyamodjék. Akkor elkecsereedik, a bódító pálinkában keresi kétségbeesése orvosságát és a kicsapongó élet elszoktatja a munkától végkép s így vagyonának utolsó romjai is a korosmáros zsebébe kerülnek. És szomorú példáján nem okulnak mégsem, mert alig van oly kisebb gazda, ki meg ne szorulna, s annak gyors segélyt a mostani viszonyok között csak az uzsorás ad, kinek hálójából menekülni nem tud, a ki egyszer bele került.

Ezen segíteni kell nemcsak a földet turó szegény nép, hanem a köz érdekében is.

Egy józan életű, vagyonos, erkölcsös érzületű földművelő osztály képezheti ma nálunk az állami és társadalmi rend legszilárdabb alapját.

Dr. Gidófalvy Albert.

Képviselőtestületi gyűlés.

Kézdí-Vásárhely város képviselőtestülete folyó hó 9-én gyűlést tartott, melynek tárgyai közül a következőket emeljük ki:

1. A regálejog-bérlet a szeszre nézve 1891. decz. 31-én lejárván, képviselő a tanácsot bizza meg, hogy annak újban való bérbeadását eszközölje.

2. Polgármester bejelenti, hogy a regále-megváltási összeg tárgyalása decz. 31-ére van a törvényszéknél kitűzve. A képviselő a per további folytatásával a tanácsot bizza meg s felhatalmazza, hogy ha előnyös béke kínálkoznék, azt kösse meg, fentartván e tárgyban korábban hozott határozatát.

3. A város tulajdonát képező fekvők, korosmák 6 évre való bérbeadása elhatározatik.

4. A képviselő tudomásul veszi az alispán leiratát, hogy a vasuti indulóháznál az állategészségügyi szolgálat teljesítésével Balázs Kálmán megyei állatorvost bizza meg s egyúttal a városi állatorvosi teendők elintézésével, 150 frt fizetés mellett, megbízottat.

5. Az „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet kérése, a város részéről eddig adott segélynek 200 frtra emeléséért, nem volt teljesíthető.

Polgármester előterjesztése, hogy a képviselőt 6 évvel ezelőtti választott fele az idén kilép s helyöke az új képviselők megválasztásának ideje alispán ur által folyó hó 22-én fog megejteni, tudomásul vétetett.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök polgármester a gyűlést bezárja.

Meghívó.

A kézdivásárhelyi oltár-egyletnek folyó évi december hó 13-án d. u. 1¹/₂ órakor, K. Vásárhelytől, a kantai gimnázium nagytermében közgyűlése leendő, melyre az érdeklődők, alapítók és rendes tagok tisztelettel meghívattak.

A gyűlés főbb tárgyai:

1. Igazgatói beszéd.
2. Titkári jelentés.
3. Püspök ő nmignak felmentése az 1890. évi számadásról.
4. A számvizsgáló bizottság jelentése.
5. A vízkereszt gyűjtés eredményének bejelentése és a gyűjtésnek a jövő évre való elrendelése.
6. A tárlat eredményének bejelentése.
7. Folyó ügyek és indítványok.

Kézdi-Vásárhelytől, 1891. december 8-án.

Elnöki megbízásból:

Bálint László,

igazgató.

László József,

tőjegyző.

Különfélék.

— Apostolok járása. Elérkeztek mihozzánk is a nemzeti párt apostolai Horváth Gyula és Bartha Miklós urak személyében. Vasárnap és hétfőn ugy Kézdi-Vásárhelytől mint a vidéken több értekezlet volt, meg lettek jelölve azok, kiket a nemzeti párt a jövő képviselőválasztáson fel fog lépíteni s azután re bene gesta eltávoztak megyéinkből. A jelölésekkel korai volna még foglalkozni, de annyit előre is jelezhettünk, hogy a nemzeti párt kiküldöttjei általában kevés eredménnyel jártak el.

— Iparvasut. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Morporgu és társai gyulafalvi gőzfűrésztelép-tulajdonosnak engedélyt adott Gyulafalváról a zágoni havasokon a Karalyos bérczig, a Baszka-folyó mentén építendő keskenyvágányu gőzmozdonyu iparvasutnak kiépítésére.

— Új helyi érdekű vasut. Horn Dávid budapesti vállalkozó cégnek a kereskedelemügyi m. kir. miniszter engedélyt adott, hogy a háromszéki vasut Kovászna állomáson felül levő Térrét állomásig, a hol a gyulafalvi iparvasut kezdete van, keskenyvágányu helyi érdekű vasutat építhessen a jóváhagyott tervek szerint. Ezen vicinális vasut személyszállításra is be lesz rendezve s közben Vajnafalván egy állomással ellátva.

— A „Kolozsvár” című újság 279. száma Hosszu Jenő és Székely Ödön uraktól két nyilatkozatot hoz, melyeknek célja az, hogy engem lovasias cselekvényre képtelen embernek tüntessenek fel. Osodálatos végzése a sorsnak, hogy a Kézdi-Vásárhelytől jól ismert Hosszu és Székely család sarjadékai kerülnek össze egymásnak védelmére. Ha csak a mi társadalmunkról volna szó, ezen körülmény merőben feleslegessé tenné minden további védelmet; de minthogy a „Kolozsvár”-t másutt is olvashatják, szükségesnek tartom e két jeles nyilatkozatot — annak idejében — feltétlenül hitelt érdemlő tanuk bizonyítványával megőzafolni. Addig azonban meg kell elégednem azon kijelentéssel, hogy nincs a világon ember, ki ki ne lenne téve annak, hogy a varangy piszkos nedvet ne öntsön rá, lévén a varangyoknak ez a fegyverök. Kézdi-Vásárhelytől, 1891. december 9-én. Dobay János.

— Gyászjelentés. A kovásznai ev. ref. egyház fájdalmattal szívvel tudatja, hogy nagylelkű patronusa, kepeváltási alapjának megteremtője Vajna Károly folyó évi december hó 6-án rövid szenvedés után 69 éves korában tüdőgyulladásban meghalt. A lelkes egyháztag, a hitbuzgó alapító, ki hitsorsosaival oly nagy jót tett, ki az egyháznak élt és az egyháznak halt meg, — fájdalom! — nincs többé. A kovásznai ev. ref. egyház, az orbai ref. egyházmegye, sőt az egész erdélyi ref. egyházkerület könnyei hullanak koporsójára. A ki még életében „dicső emlékü, egyházunkat alapító ősünk fénylő soraiba emeltetett”: most Istennél van, várva nemes tettéért az örök életet hervadtalan koszoruját. Egy nagy ref. egyház halásázzival mondja: Isten veled, Isten hozzád! Teme-

tése folyó hó 8-án délután 1 órakor leendő a ház-nál, sírnál és templomban tartandó gyász-szer-tartás után. Kovászna, 1891. decz. 6. Az egyház presbyteriumának megbízásából: Butyka Károly gondnok. Szóts Gerő, raf. lelkész.

— Tüz. K. Polyánból írják: Községünkben e hó 8-án (kedden) este 7-8 óra közt ismét tüzeset fordult elő. Az I. kerületben Boldizsár Ferencnek csüre a benne volt takarmányokkal, s a Boldizsár Máté szalma fedelű csüretől 1¹/₂ ölnyire levő sertéspajta és egy rakás szalmával együtt elégett. Önkéntes tűzoltóink buzgalma folytán sikerült, a nagy szél és sűrű épületek dacára is, a tüzet gyorsan elfojtani.

— Nyilvános nyugtázás. Tekintetes Jancsó Mózesné sz. Nagy Anna urasszony a „Rudolf-kórház” javára 1884 évi november 28-án tett és befizetett 21 frt félgy-alapítványát egy 25 frtos rendes kórházi alapítványná akarván változtatni, az azt kiegészítő 4 frtot szíves volt befizetni, melyet köszönettel nyugtázunk. Kézdi-Vásárhely, 1891. december 8-án. Báró Szentkereszty Stephanie elnök. Erdélyi Károly titkár.

— Erdély jölvője. Déváról a hazafias áldozatkészégnek szép tényeiről hoz hirt a táviró. Kuun Kossárd gr., ki csupán a szászvárosi ev. ref. Kuun-tanoda épületére többet áldozott százezer forint-nál, újabban a nevét viselő szászvárosi evangélikus református tanodánál, a dévai realiskolai virágozó tápintézethez hasonló intézmény biztosítására, tizezer forint alapítványt szolgáltatott át a kollegium pénztárának. Ugyancsak Déváról táviratozzák, hogy Pogány György, Hunyadmegye főispánja, 5000 frt alapítványt tett az állami fő-reáliskola s 1500 forintot az állami tanítóképezde jeles tanulóinak jutalmazására, azonkívül 1500 forintot adományozott a dévai evangélikus református egyháznak.

— Bál Papolczon. Papolczon decz. hó 26-án a község háza nagytermében a „Papolczi Önkéntes Tűzoltó-Egylet” műszaki felszerelése beszerzése céljából jótékonycélú zártkörű táncestetélyt rendeztek a parancsnokság.

— Melyik lapra fizessünk elő? Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az „Egyetértés”, mely a múlt január hó 1-én lépett fennállásának 25-ik évébe. Ez a magyar olvasókörzönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alapossága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az Egyetértést népszerűvé. Szerkesztve úgy van ez az óriási terjedelmű lap, hogy egyszerre két homlokegyenest ellenkező irodalmi célt szolgáljon. Mert az Egyetértésben naponként megtaláljuk a család, a hálygvilág, a maga szépirodalmi olvasmányait a világirodalom legkitűnőbb íróinak legújabb regényeiben, talál benne tárcacizikket legjobb íróinktól, divattudósítást Párisból stb. stb., úgy, hogy nincs szépirodalmi lap, mely az Egyetértésnek e rovatával a versenyt kiállhatná. Ezzel szemben ott van az Egyetértésnek oldalokra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jólértésűség tekintetében utólráthetetlennek van elismerve a magyar sajtóban. Különösen kiemelendők tartjuk itt mint egyik legfőbb érdemét az Egyetértésnek, hogy az események ösmertetése körül soha semminemű tekintetek által sem hagyta magát befolyásoltatni, hanem mint teljesen független lap fölötté áll minden pártérdeknek, s csak az igazságot szolgálja. Az országgyűlési tárgyalásokról hozott s az egész sajtóban legnagyobb terjedelmű tudósításának is mindenkor a párttekineteken felülemelkedő részrehajlatlanság szerezte olvasói között minden pártból talánunk híveket. Az Egyetértés gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdakörzönség, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegen nyelvre lapra, mert az Egyetértés kereskedelmi s tözsdei tudósításainak bőségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két évtized óta tudja már, hogy az Egyetértésben megtalálja mindazt, a mire szüksége van, s e miatt az Egyetértés a társadalom eme legnépesebb rétegeiben ma már nélkülözhetetlenné vált, mint a hazai kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezérlapja. Üzleti dolgokban az Egyetértés a legjobban informált lap Magyarországon. A rendes rovatokon s a fölmerülő eseményekről legnagyobb terjedelemben közölt bő tudósításokon kívül végre csak az Egyetértés 3 speciális rovatát említhetjük meg, melyek országos hírré tettek szert. Ezek: az Irodalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindegyike egy-egy szaklapot képes pótolni. Szóval, a ki olvasni valót keres, és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az Egyetértésre. Előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt egész évre 20 frt.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Dobay János.

Nyílt tér.*

Fekete, fehér és színes selyemszöveteket

60 krtól 15 frt 65 krig méterenként — sima és mustrázott (körülbelül 240-féle minőségben és 2000 különböző színben és színezetben) — szállít egész végekben és darabokban portó- és vámentesen **G. Henneberg** (os. és kir. udv. szállító) Zürichben. Minták postafordultával. Levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

T. cz. ifj. Jancsó Mózes (István fia) urnak helyben.

Ön engem a „Székelyföld” 98. számában tudva a láptalanul gyanusit és rágalmaz, mert a Turóczi Dávid által ellenem elkövetett becsületsértési ügyben épen Ön volt egyik tanum.

Itt közlöm a Turóczi Dávidot terhelő ítéletet, a mint következők: „Ítélet. Ó Felsége a király nevében! Vádolt Turóczi Dávid a Szócs Mihály hátrányára elkövetett, a btkv. 261. §-ban irt becsületsértés vétségében vétkes, azért ezen §. szerint 10 frt pénzbüntetésre, valamint az eljárási és tartási költségek hordozására ítéltetik. Köteles a 10 frt pénzbüntetést a btkv. 27. §-ban irt célra 15 nap alatt ide befizetni, behajthatlanság esetén az 1 napi fogházra változtatik. Fejér Károly sk. albiró. Cseh Gyula sk. jkvvezető.”

Ifj Jancsó Mózes, kinek sok mindenféle „ügye, bajáról” beszél a fáma, nem tartom arra méltó embernek, hogy vele a tisztesség és becsület fogalmáról — habár hirtelileg is — vitakozzam.

Szócs Mihály,
timár.

Nyilatkozat.

Jancsó Mózesnek (István fia), ezen lap 98. számában közzétett rágalmozó nyilatkozata helyett, a kézdivásárhelyi kir. járásbíróság előtt folyó évi nov. 30-án tett bocsánatkérő nyilatkozatát kellett volna közzétennie, a mely következőleg vétegett jegyzőkönyvre:

„Panaszlott Jancsó Mózes (István fia) kinyilvánítja, hogy ő a panaszban irt időben teljesen részeg állapotban volt, s így, ha az ev. ref. egyház tanácsát, „rabló, tolvaj, gazemberek”-nek nevezte, azt önkívületi állapotban követte el, s ezért a tanácstól, úgy is mint erkölcsi testülettől, valamint egyes tagjaitól is, bocsánatot kér, s kötelezi magát, hogy 8 nap alatt végrehajtás terhe alatt ezen bocsánatkérését a helyi lapban közzé fogja tenni, s egyszermind kinyilvánítja azt is, hogy úgy a testületet, mint annak egyes tagjait tisztességes, jellemes, ügybuzgó embereknek ismeri.”

Különböen nevezettet eddigi s esetleg ezután elkövetendő szószátyárságaival együtt részemről megvetem.

Kézdi-Vásárhelytől, 1891. december 9-én.

Bálo László, s. k.,
egyházközségi főgondnok.

* E rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

Hirdetések.

Árverési hirdetés.

Az Óvoda-utcában levő kőházam s esetleg az ugyanazon udvaron levő faházam hozzátartozóival együtt f. évi december hó 27-én tartandó nyilvános árverésen a többet ígérőnek szabad kézből el fog adatni.

Tusa János.

2525252525252525
Sz. 6864—91.

Pályázati hirdetmény.

Kézdi-Szentlélek községben a községi jegyzői állomás helyettesítés útján betöltendő lévén, ezennel pályázatot hirdetek.

A jegyzői fizetés évi 400 frt és a szabályrendeletileg megállapított magánmunkák után szedhető díjak élvezete jár.

Felhívattak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, mikép a községi törvény

